

Järvamaa kultuuripreemiad

2011–2021

Järvamaa kultuurihiis

KULTUURIPREEMIAD 2011–2021

2011

Aasta kultuurihoidja preemia – **Tiiu Schüts**
Parima kollektiivi preemia – **Koeru huviteater**
Kultuurielu edendaja preemia – **Anne Pindre**

2012

Aasta kultuurihoidja preemia – **Rainer Eidemiller**
Parima kollektiivi preemia – **Paide huviteater**
Kultuurielu edendaja preemia – **Sääsküla huviklubi**

2013

Aasta kultuurihoidja preemia – **Kaie Altmets**
Parima kollektiivi preemia – **ansambel „NAIZED“**
Kultuurielu edendaja preemia – **Marika Kuusik**

2014

Aasta kultuurihoidja preemia – **Ülle Vaas**
Parima kollektiivi preemia – **rahvatantsurühm „Riikar“**
Kultuurielu edendaja preemia – **Vahur Salom**

2015

Aasta kultuurihoidja preemia – **Kaja Kraav**
Parima kollektiivi preemia – **Järvamaa tütarlastekoor**
Kultuurielu edendaja preemia – **Ave Avamere**

2016

Aasta kultuurihoidja preemia – **Malle Nööp**
Parima kollektiivi preemia – **Türi orkester**
Kultuurielu edendaja preemia – **Lili Välimäe**

2017

Aasta kultuurihoidja preemia – **Krista Jürgens**
Parima kollektiivi preemia – **meesansambel „Avaja“**
Kultuurielu edendaja preemia – **Tiina Kivimäe**

2018

Aasta kultuurihoidja preemia – **Ene Puhmaste**
Parima kollektiivi preemia – **Alburahva Teater**
Kultuurielu edendaja preemia – **Kaarel Orumägi**

2019

Aasta kultuurihoidja preemia – **Eva Linno**
Parima kollektiivi preemia – **rahvatantsurühm „Loomisel“**
Kultuurielu edendaja preemia – **Monika Kirss**

2020

Aasta kultuurihoidja preemia – **Anneli Karma**
Parima kollektiivi preemia – **naisrahvatantsurühm „Alleaa“**
Kultuurielu edendaja preemia – **Anne Toomistu**

2021

Aasta kultuurihoidja preemia – **Tiiu Saarist**
Parima kollektiivi preemia – **Koeru segakoor**
Kultuurielu edendaja preemia – **Ründo Mülts**

2011

Kultuurielu edendaja preemia sai **Anne Pindre**, kes oli toona Koeru Kultuurimaja kunstiline juht ja ringijuht, Koeru folkloorirühma juhendaja, EELK Koeru koguduse organist ja ansambel „Madli“ juhendaja. Koeru folkloorirühm on tegev aastast 1994 ja on Järvamaal ainsana tegutsev folkloorikollektiiv. Koeru folkloorirühm osales festivalil „Baltica 2010“ kavaga „Lähme kiike katsumaie“, mis oli üles ehitatud Koeru kihelkonna ja sellega piirnevate kihelkondade kiigelauludest. 2010. aastal osales folkloorirühm XII Seto Leelopäeval Värskas ja Võru Folkloorifestivalil. Kiigekavaga esineti Tammsaare muuseumis ja Järvamaa muuseumis. Rühm oli ka Paide Jõulukroon 2010 raames toimunud Järva JõuluFOLK eestvedajaks. 2010. aastal omistati Koeru folkloorirühmale I kategooria, rühm omab CIOFF Estonia soovitus eesti folkloori esitamiseks välisfestivalidel.

Aastaid oli Anne Pindre olnud ka Koeru segakooris Aino Linnase kõrval teine dirigent.

Anne Pindre / kultuurielu edendaja

Kultuurihoidja preemia laureaat oli **Tiiu Schüts**. Tiiu oli kauaaegne Türi Gümnaasiumi muusikaõpetaja, IV kutsekvalifikatsiooniga tunnustatud koorijuht ja organist Türi kirikus. Toona juhendas Tiiu Türi Gümnaasiumi lastekoori (I kategooria), Türi Gümnaasiumi neidudekoori (I kategooria), Türi Gümnaasiumi kammerkoori ja Türi kammerkoori. Tiiu eestvõttel asutatud Türi kammerkoor tähistas 2010. aastal 30. aastapäeva.

2009. aasta oktoobris asutati Järvamaa tütarlastekoor, mille üheks dirigendiks on Tiiu Schüts. 2010. aastal saavutasid maakondlikul muusikaolümpiaadil kaks Tiiu õpilast III koha ning „Laulukaar 2010“ maakonna eelvoorus said auhinna- listele kohtadele viis tema õpilast, kellest Anett Nõmm pääses saatesse „Laulukarussell“ Järvamaad esindama.

Tiiu oli Eesti Kooriühingu „aasta dirigent“ nominent ning pälvis Eesti Muusikaõpetajate Liidu tänukirja.

Tiiu Schüts / aasta kultuurihoidja

Koeru Huviteater / parim kollektiiv

Parimaks kollektiiviks oli **Koeru Huviteater**, kes on esinenud Järvamaa näitemängupäevadel ja paljudel aastatel on žürii andnud trupile Järvamaa parima näitetrupi austava nimetuse. 2003. saadi eripreemia üle-Eestilistel harrastusteatri festivalil lavastuse "Mäetaguse vanad" eest.

2010. aastal osaleti estradikavaga paljudel Koeru valla ning Järvamaa üritustel.

Koeru Huviteater ja etendus "Valupisarais märtsipäevad" valiti vääriliseks esindama Järvamaad XI Vabariiklikul Harrastusteatri festivalil 2010. aastal Rakvere Teatris. Huviteatri etendus pärjati festivali laureaadi tiitliga.

2012

Sääsküla huviklubi / kultuurielu edendaja

Sääsküla huviklubi pälvis tunnustuse aktiivse tegutsemise eest Abla valla ja kogu Järva maakonna kultuurielu arendamisel. Kevadel toimus harrastusnäitlejatele V Aravete Teatripäev ja augustis vabariigi taasiseseisvumispäeva tähistamiseks IV Käravete Järvemuusika. Huviklubi eestvedamisel etendus Mägise põhuhooldas spetsiaalselt selle kohta jaoks kirjutatud draama „Unustatud hinged“. Klubi oli üle-Eestilise suurürituse Kalevi-poja vastuvõtt, mis toimus üheaegselt 11 Eesti kontserdisaalis, idee autor ja eestvedaja. Nende eestvedamisel ja LEADER projekti toetusel salvestati 6 valda tutvustav telesari „Hummeri jälgedes“, mis jõudis ETV eetrisse 2012. aasta alguses.

Rainer Eidemiller on kodanikeühenduse Weissenstein juht. Raineri eestvedamisel tegeldakse Paides järjepidevalt säästva mõtteviisi propageerimisega, aja- ja kultuuriloo uurimisega ning kogukonnapõhiste väärtuste loomisega. 2010. aasta sügisel käivitus Paide kogukonnakeskuses Järvamaa Vabatahtlike Keskus, mille üheks põhitegevuseks on koolitustalgute korraldamine Järvamaal, 2011 kevadel avati Paides Kõhna Grete Kunstigalerii. Kogukonnakeskus on avatud elukestvaks õppeks, keskuse tegevuse tulemusena on tekkinud mitmed ühendused ja ettevõtmised. Kogu tegevuse eestvedajal Rainer Eidemilleril on tohutult ideid ja entusiasmi ning tema koolitamis- ja õpikirg on nakatav.

Rainer Eidemiller /
aasta kultuurihoidja

2012

Paide Huviteater / parim kollektiiv

2011. aastal täitis **Paide Huviteateril** 15. tegevusaasta. 2010-2011. aastal tõi teater lavale kokku viis täispikka lavalugu ja andis etendusi mitmes Eestimaa paigas. 2010. aastal sai teater parima trupi tunnustuse Kuhjave teatripäevadel ja Erich Einstein tunnistati parimaks meesnäitlejaks. 2009. aastal pälvis huviteatri „Karu“ Kuhjave teatripäevadel publiku lemmiku tiitli.

2013

Marika Kuusik pälvis preemia 25 rahvatantsujuhina tegutsetud aasta eest. Tollal juhendas ta nelja tantsurühma. Tema eestvedamisel 2011. aastal tegevust alustanud „Seltskond Vilistlased“ saavutas juba järgmisel aastal Bulgaarias Euroopa meistrivõistlustel EuroFolk rahvatantsu kategoorias kuldmedali ja oli üheks Grand Prix nominendiks.

Marika lavastas 2012. aasta maakonna tantsupeo etenduse.

2011. aastal pälvis Marika kauaaegse ja silmapaistva töö eest rahvatantsu alal Ullo Toomi Auaadressi.

Marika Kuusik / kultuurielu edendaja

Kultuurihoidja preemia laureaadiks oli Koigi valla külaliikumise ja seltsitegevuse üks eestvedajatest – **Kaie Altmets**. Tema korraldas Sõrandu külas Järvamaa kangakudumise päevi. Ta oli ka Järvamaa Käsitööpäeva korraldaja. 2012. aastal ilmus Kaie eestvedamisel ja otsesel sisuosa koostamisel trükist mahukas ja kaunilt kujundatud raamat „Koigi valla külad läbi sajandite“.

Kaie Altmets / aasta kultuurihoidja

Ansambel Naized / parim kollektiiv

Türi kultuurimaja **ansambli „Naized“** repertuaaris on eelkõige a capella muusika, mis sisaldab rahvamuusikatöötlust. Kuue esimese tegevusaasta jooksul oldi palju esinetud Järvamaal, aga ka mujal Eestis.

2012. aastal saavutati Uno Naissoo nimelisel lauluvõistlusel I koht naisansamblite kategoorias ja võideti kogu võistluse Grand Prix. Tunnustati ka ansambli juhte: Siret Heinaste pälvis parima juhendaja ja Ave Avamere parima seadete tegija tiitli. 2011. aastal saadi Põlva folkfestivalil eripremia, Veskitammi Laulurattal saadi 2010. aastal naisansamblite kategoorias esimene koht ja 2011. aastal Grand Prix. 2010. aastal võisteldi Pärnus rahvusvahelisel koorifestivalil, kus ansamblite kategoorias omistati Naiztele pronksdiplom.

2014

Kultuurihoidja preemia sai Järva-Jaani Kultuurimaja kunstiline juht **Ülle Vaas**, kes oli sellel tööl alates 1992. aastast. Tema juhendamisel tegutses toona kultuurimaja ja gümnaasiumi juures 10 tantsuruppi, kus osales kokku 190 inimest lasteaiaaalisest kuni eakateni. Tema juhendamisel said Järva-Jaani koolinoored kõrgeid kohti Koolitantsu festivalil. Ülle juhendab ka Järvamaa parima kultuurikollektiivi tiitliga pärjatud tantsuruppi „Jürid-Marid“, kes käib esinemas kõikjal Eestis, tuues sellega rohkelt positiivset tähelepanu Järva-Jaani kultuuritegevusele. 2012. aastal pani Ülle kokku teatri-trupi ja tõi rahva ette Juhan Smuuli näitemängu „Suvi-tajad“. Kodukohas kutsutakse teda „Meie Ülleks“. Tema arvamust alati küsitakse ja sellega arvestatakse. Ülle on oma töös täpne ja nõudlik ning ootab seda ka teistelt.

Ülle Vaas / aasta kultuurihoidja

Kultuurielu edendajaks nimetati aastakümneid rahvatantsule pühendanud **Vahur Salom**. Vahuri eestvedamisel võeti ette mitmeid projekte, mis aitasid kaasa rahvakultuuri pärandi edasikandmisele ja selle tutvustamisele ning kultuurielu edendamisele nii tantsurühmas „Riikar“ kui kogu maakonnas ja kaugemalgi.

Tänu Vahuri ettevõtlikkusele ja järjepidevusele saadi suuremad teadmised Paide kihelkonna rahvarõivastest ning ka uued riided omal ehedal kujul tantsurühmale.

Vahur Salomi algatatud ja läbi viidud projekti „Kesk-Eesti rahvatantsuala-se tegevuse aktiveerimine läbi uute ja algajate tantsujuhtide koolituse“ täiendas oma teadmisi 26 tantsujuhti, osa neist ka väljastpoolt maakonda. Koolitavate seast 4 tantsujuhti olid Järvamaa 2013. aasta tantsupeo liigijuhid. Selline kultuurielu edendav ettevõtmine ja tulemus olid maakonna jaoks märkimisväärsed.

Vahur Salom / kultuurielu edendaja

Segarahvatantsirühm Riikar / parim kollektiiv

1990. aasta sügisel tegevust alustanud **segarahvatantsurühm „Riikar“** tegutseb tänaseni. Parima kollektiivi tunnustuse tõi aastatepikkune tegutsemine rahvatantsu järpidevuse säilitamisel, koolituste korraldamine ja repertuaari kogunenud üle 100 rahvatantsu.

Kollektiiv oli edukas mitmete projektide elluvijjana.

Riikar osales kõigil Järvamaa laulu- ja tantsupidudel, meeste tantsupeol, naiste tantsupeol ning üldtantsupidudel. 2013. aasta novembris osales Riikar rahvusvahelisel folkloorifestivalil Interfolk in Russia, kust kollektiiv sai kutse osalemiseks folktantsu maailmameistrivõistlustel Bulgaarias 2014. aastal.

2014

Ave Avamere / kultuurielu edendaja

Aasta kultuurielu edendaja preemia laureaat **Ave Avamere** on Türi Kultuurikeskuse kunstiline juht. Lisaks tavatööle aitas ta korraldada kontserte ka Oisu Rahvama-
jas. Samuti koordineeris ta pärast Türi valla kultuuriasutuste ühinemist Kabala, Oisu ja
Taikse rahvamajade sisulist tegevust. Veel juhendas ta naisansambelit „Naized“ ja mees-
ansambelit „Avaja“, mida teeb siiani. Paljude esitatavate laulude seaded on Ave tehtud.
Avamere on sisustanud mitmeid pidulikke vastuvõtte ning lavastanud maakondlikke
laulupidusid. 2014. aasta kõige kaalukamaks teoks võib lugeda isadepäeva kontserdi
„Isa suudab“ lavastamist „Estonia“ kontserdisaalis, mida kandis üle ka ETV.

Asta kultuurihoidja preemia laureaat **Kaja Kraav** oli Albu Põhikooli muusika-,
ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, laste
mängutoa muusika- ja liikumisõpetaja.
Lisaks põhitööle juhendas ta mudilas-
koori, lastekoori, poistekoori ja ansamblit
ning täiskasvanute segakoori „Sink Sale
Proo“. 2014. aasta laulupeol laulsid Kaja ju-
hendamisel kõik kolm koori, kes laulupeo
kooride konkurssidel osalesid. Kaja on ala-
ti olnud abiks maakondlike laulupidude ja
rahvakultuuriürituste korraldamisel. Kaja
lööb vabatahtlikuna kaasa nii rahvamajade
kui Vargamäe muuseumi rahvakultuuriüri-
tuste korraldamisel ning on tihti üks eest-
vedajatest. Ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse
õpetajana on Kaja Kraav juhendanud ja
aidanud koostada õpilastel uurimistöid.
Kaja on tugeva missioonitundega kul-
tuuri- ja folklooriedendaja nii Albu vallas
kui ka Järvamaal.

Kaja Kraav /
aasta kultuurihoidja

2015

Järvamaa tütarlastekoor / parim kollektiiv

Parima kollektiivi preemia sai **Järvamaa tütarlastekoor**. Koor asutati 2009. aasta oktoobris dirigentide Anne Toomistu ja Tiiu Schütsi eestvedamisel. 2012. aastal pälvis tütarlastekoor III koha Mart Saare 130. sünniaastapäevale pühendatud koorikonkursil. 2013. aastal saavutati hõbediplom rahvusvahelisel noorte muusikafestivalil Bratislavas. Koor on esinenud ka maakonna laulupidudel ja osales 2011. aastal XI noorte laulupeol ning 2014. aastal üldlaulupeol. Üleriigilise laulupeo ettelaulmisel hinnati tütarlastekoori neidudekoori 9 punkti ja lastekoori 9,6 punkti vääriliseks 10st. Viie aasta jooksul oli koor dirigentide tubli töö tulemusel saavutanud kõrge taseme ning lauljad saanud omavahel headeks sõpradeks.

2015

Malle Nööp /
aasta kultuurihoidja

Aasta kultuurihoidja preemia sai **Malle Nööp**, kes juhendas Paide Gümnaasiumis kolme koori ja 6 rahvatantsurühma ning segarahvatantsurühma Val-latsi ja Paide meeskoori. Tema juhendatav Paide Gümnaasiumi poistekoor pidas 2015 kevadel 10. sünnipäeva. Peale kooride juhendas ta koolis veel palju soliste ja ansambleid. Malle on õpilaste poolt väga austatud, hinnatud, ning armastatud õpetaja.

Paide meeskoori dirigent oli Malle toona 10ndat hooaega. 2015. aasta ke-vadel pidas Paide meeskoor kontsertetendusega oma 40ndat sünnipäeva. Juhendada ja organiseerida aastas kümneid esinemisi, konkurssidelt osa-võtte ja kontserte on põhitöö kõrvalt väga pühendust- ja aeganõudev.

Aasta kultuurielu edendaja preemia anti Rahvakultuurikeskuse Järvamaa spetsialistile **Lili Välimäele**. Preemia töid talle tema paljud ideed, tohtu energia ja suur soov rahvakultuuri edendada. Samuti see, et ta innustas uu-rima oma kogukonna tavasid ja kombeid ning muretses selle eest, et Järva-maa inimene teaks oma vanavanemate traditsioone.

Lili Välimäe oli rahvakultuurispetsialisti ametis alates aastast 2007. Ta tegi oma tööd hinge ja pühendumisega. Olles läbinisti Järvamaa patrioot ning kutsumuselt tõeline maasool, panustas Lili maakonna kultuurielu korral-damisse rohkem kui tema amet seda nõuab. Ta oli kindel koostööpartner nii maakonna omavalitsusjuhtidele, kultuurikorraldajatele kui ka üle riigi valdkonnaga tegelevatele kultuuriinstitutsioonidele.

Lili Välimäe / aasta kultuurihoidja

Orkester Türi / parim kollektiiv

Parima kollektiivi preemia sai Türi kultuurikeskuse **orkester Türi**, mille juhendaja on Ants Oidekivi. Orkester Türi on vabatahtlikkuse alusel tegutsev kollektiiv. Tegevuse eesmärgiks on puhkpillimuusika propageerimine, puhkpillimuusikast huvitatute sidumine ning Türi valla ja maakonna sündmuste varustamine tseremoniaalmuusikaga. Orkester Türi on ainuke marssiv orkester Järvamaal. Orkestris Türi oli siis aktiivseid eri vanuses mängijaid 35. Avalikke esinemisi oli neil aastast umbes 20. Kollektiiv oli kolmeteistkümne tegutsemisaasta jooksul teadvustanud end kaasahaaravate esinemistega üle kogu Eesti.

Aasta kultuurihoidja preemia sai Koeru kultuurimaja kunstiline juht **Krista Jürgens**, kelle lavastada oli Järvamaa eakate XXX kokkutulek Koerus. Ürituse kontsertava oli lihtsalt suurepärase ja pälvis heakskiitu üle maakonna. Krista on olnud oluline eestvedaja ja tagant lükkaja Koeru valla I lusikapeo korraldamisel ning ka 50. Väinjärve Veepidu sai suurt tuge Krista täpsest ja südamega tehtud tööst. Väga hea koostööpartnerina kultuurimaja kunstilise juhina on Krista abiks paljudele: Koeru lasteaed Päikeseratas, Koeru Keskkool, Koeru Muusikakool, Koeru Pensionäride Seltsing Kanarbik, Raamatuklubi Vaimuvalgus, külaseltsid ja Naiskodukaitse tegemised. Krista on nõudlik ja eeskujuks käitumise ja kultuuritraditsioonide väärtustamisel.

2017

Krista Jürgens / aasta kultuurihoidja

Aasta kultuurielu edendaja preemia anti muusikapedagoog **Tiina Kivimäele**, kes on sügava teadmishimuga, lahke, andekas, vaimukas ja töökas juhendaja. Ta juhendab laulusoliste, ansambleid ja koore. Tiina juhendatud ansamblid on esindanud Järvamaad edukalt Alo Mattiiseni Muusikafestivalil. Paide Kultuurikeskuse Muusikastuudios õpetab ta noortele viiulimängu.

Tiina Kivimäe on üks väheseid rahvamuusika propageerijaid Järvamaal. Ta oli 2016. aasta Järvamaa laulu- ja tantsupeo idee autor ning lavastaja ning 2017. aasta maakonnapeo kooride repertuaari nõustaja ja noorte ideeautorite mentor. Tiina Kivimäe teeb väga oskuslikke seadeid ja on ise laululooja. Lisaks paneb ta kokku kontsertkavasid ja korraldab esinemisi nii oma õpilastele kui on ise erinevates koosseisudes esineja rollis. 2016. aastal noodistas ta koos õe Teaga 21 Kesk-Eesti pillilugu, mis on trükises „Kesk-Eesti pillilood“ kõigile muusikutele kättesaadavad.

Tiina Kivimäe / kultuurielu edendaja

Meesansambel Avaja / parim kollektiiv

Parima kollektiivi preemia sai Türi kultuurikeskuse **meesansambl** „**Avaja**“, mille juhendajad on Ave Avamere ja Siret Heinaste. „Avaja“ on maakonna aktiivsemaid ja värvikamaid kollektiive. Türi ja Imavere kandi mehed moodustavad omanäolise ansambli ja on kui sõpruskond, kes armastab mitmehäälselt laulda. Nende hoogne esinemismaneer, huumor muusikas ja avatud olek laval on teinud „Avajast“ oodatud ja armastatud külalise nii maakondlikel kui üleriigilistel sündmustel. Kõrgest professionaalsest tasemest annavad tunnistust festivalide ja konkursside kõrged kohad. „Avaja“ esines 2016. aastal kokku 21 korral, seitsme tegutsemisaasta jooksul oli neid kordi olnud 151. Avaja on esindanud Järvamaad suurelt ja väärilt. Ansambel on demonstreerinud head vokaalmuusika taset nii maakondlikel tähtsündmustel kui tutvustanud Järvamaad kui suurepärast vokaalmuusika kantsi ka väljaspool maakonnapiire.

Ene Puhmaste /
aasta kultuurihoidja

Aasta kultuurihoidja preemia sai **Ene Puhmaste**, kes alustas kultuuritöötajana Koigis aastal 1973. Olles Koigist pärit, lõi ta noore spetsialistina kultuurielule lühikese ajaga hoo sisse. Aastal 2000 likvideeriti Koigis kultuurimaja, aga samas asutati Ene eestvedamisel Koigi kultuuriselts. Seltsi juures tegutsevad pikkade traditsioonidega taidlusringid. Kõige vanem kollektiiv on ansambel Merve, kes tegutseb Ene eestvedamisel. Tema juhendatavad laste laulukollektiivid ja täiskasvanute ansamblid ning estraadi- ja näiteringid on oodatud ja tuntud üle Eesti. Ene laululapsed on pääsenud maakonna lauluvõistlustele ja võitnud kohti finaalis. Koigi kultuuriseltsis saavad julgust laulmisega tegelemiseks kõige pisemad ning oma oskusi on läinud näitama ka suuremad solistid talendivõistlusele "Eesti otsib superstaari". Ene Puhmaste on olnud 44 aastat Koigi kultuuri- ja seltsielu hing.

2018

Kultuurielu edendaja preemia sai **Kaarel Orumägi**, kelle tegevus on leidnud laiemat kõlapinda nii maakondlikul kui vabariiklikul tasandil. 2014. aastal valiti Kaarel Tallinna nooreks kultuuritegijaks.

Tal on määratlenud ennast Järvamaa taustaga, praegu töötab ta nii Tallinnas kui Türil. Alates 2013. aastast on Kaarel Kaari Sillamaa Laste Kaunite Kunstide kooli noorte muusikateatri muusikajuht ning hääleseadja. Türil juhendab ta laulustuudiot kooliealistele lastele, noortele ja täiskasvanutele. Laulustuudio pakub solistiõpet. Stuudios tegutseb noorte segaansambel Kaaror.

Kaarel Orumägi algatusel loodi Türi Üle-Eestiline Noorte Muusikaliteater. Täna naseks on publiku ette toodud 8 lavastust. 2017. aastal tõi muusikaliteater Türi lavale muusikali „Libahunt“, kaasates maakonna andekaid noori solistirolli ning massistseenidesse erinevas vanuses mänguhuvilisi.

2017. aastal toimunud Järvamaa Laulu- ja tantsupidu kandis noortepärast pealkirja „Mulle jääd, Järvamaa“. Idee autorid ja peo lavastajad olid Kaarel Orumägi ja Eliisa Vellama. Kaarel viisistas ka peo nime ja juhtmotet kandva Triin Toome-Hosmani luuletuse „Mulle jääd, Järvamaa“. Oma 22. eluaasta kohta on Kaarel panustanud Järvamaa kultuuriellu märkimisväärselt, väärtustades oma kodukoha rahvakultuuri.

Kaarel Orumägi /
kultuurielu edendaja

Foto Helje Mets

Alburahva Teater / parim kollektiiv

35. tegutsemisaasta jooksul on esitatud üle 60 lavastuse ja kaasatud etendustesse üle 100 harrastusnäitleja. Lavastaja, Age-Li Liivak kannab Albu valla aukodaniku tiitlit. Valdavalt kajastab teater lavastustes tänapäeva maaelu ja esitab kohalike autorite loomingut. Näitetrupp on ühtehoidev, riskijulge ja missioonitundega. Koos on osaletud mitmesugustel kultuuri- ja spordisündmustel. Alburahva teater rõõmustas vaatajaid 2017. aastal uue algupärase lavastusega, millega Järvamaa näitemängupäevalt toodi parima nais- ja meesosatäitja tiitel ning tunnustus omaloomingulise dramaturgia eest. Trupp on viimase viie aasta jooksul käinud esinemas ja loonud sidemeid kõigis Eesti maakondades ja saavad ette näidata mitmeid auhindu. Teater kajastab oma tegevusi sotsiaalmeedias ja blogis. Alburahva teater kuulub Eesti Harrastusteatrite Liidu koosseisu ja on esindatud ühenduses Eesti Näitejuhtide Teatritrupp.

Eva Linno/ aasta kultuurihoidja

Eva Linno tegevus on pälvinud kogukonna lugupidamise ja leidnud laiemat kõlapinda ka maakondlikul tasandil. Tema tegevus kogukonna kultuurielu eestvedajana paistab silma maakonnas läbi Koeru kogukonna inimeste osalemise erinevatel sündmustel kui ka läbi maakondlike sündmuste korraldamise. 2015. aasta sügisest õpib Eva Linno Tartu Ülikooli magistratuuris kultuurikorraldust. Eval on hästi väljaarenenud sotsiaalsed oskused, suhtlemaks erinevate huvi- ja vanusegruppidesse kuuluvate inimestega. Koerus on tugevalt väljakujunenud traditsioonid, mille jätkamist kultuuritöötajalt oodatakse. Eva hindab kultuuritöös ka maakondlikku tasandit ja innustab kolleege koostööle. Ta valiti 2016. aastal Järvamaa kultuuri nõukoja esimeheks.

Aasta kultuurielu edendaja preemia sai **Monika Kirss**, kes on Väätsa põhikooli õpetaja ja Türi kultuurikeskuse segarahvatantsurühma „Väiksed Viisud“, 1-2. klassi segarühma, 5-7. klasside segarühma „Helleverre visselid“, 7.-9 klasside segarühma „Visselid“ juhendaja. Tema poolt juhendatavad rühmad on saavutanud kunstiliselt kõrge taseme.

Monika ei tee allahindlust endale ega oma tantsijatele. Sära juhendaja Monika silmis kandub ka tema tantsijatesse. Monika tantsurühmad on osalenud Järvamaa laulu- ja tantsupidudel, üleriigilistel pidudel: meeste tantsupidu Rakveres, naiste tantsupidu Jõgeval, tantsupidu 2014 ja koolinoorte pidu 2017. aastal.

2018. aastal oli Monika Kirss üleriigilisel Eesti Rahvamajade Ühingu suvelavastuse „Mälutempel“ üks rahvatantsude üldjuhte. 2019. aasta maakonna laulu-ja tantsupeol on Monika rahvatantsurühmade üldjuht ja üks idee autoritest.

Monika Kirss /
kultuurielu edendaja

2019

2019

Rahvatantsurühm „Loomisel”/ parim kollektiiv

Rahvatantsurühm Loomisel asutati 2012. aasta sügisel. Ristsed sai Loomisel jüripäeval 2013. ja samal kevadel Türi staadionil toimunud Järvamaa tantsupeol. Sealt alates on rühm osalenud kõikidel maakonna laulu- ja tantsupidudel. 2014 oli Loomisel jaoks läbimurde aasta, rühm pääses laulu- ja tantsupeole oma liigi kümne parima rühma seas. 2015. aastal valmistus rühm esimeseks välisfestivaliks Kreekas. 2015. aastal korraldas Loomisel Järvamaa rahvatantsupäeva ja Jõulufolki.

2017. aastal valmis Loomisel rühmale loodud Kätlin Merisalu tants „Teineteisele”, millega jõuti uute tantsude konkursil finaali. Rühm sai kiitust paaridevahelise suhtluse eest. Tantsitud on Ullo Toomi Tantsupäeval, Horvaatia ja Montenegro festivalidel. 2018. aasta suursündmus oli rühmale viienda tegevusaasta täitumise tähistamine heategevusliku tantsulise etendusega „Meie oma lugu”, pälvides selle teo eest Paide linna ettevõtlikkusepreemia.

Aasta kultuurihoidja preemia sai Roosna-Alliku rahvamaja juhataja **Anneli Karma**. Anneli südameasi on rahvakultuuri traditsioonide edasi kestmise. Tema eestvedamisel on rahvamajal välja kujunenud traditsioonilised üritused, mille korraldamisel tehakse tihedat koostööd kultuuriasutustega, lasteadeade ja põhikooliga.

Rahvamajas tegutsevad taidlusringid on aastaid osalenud maakonna laulu- ja tantsupidudel ning rahvatantsupäevadel, Järva Jõulufolgil, võimlemispidudel Tallinnas, meeste tantsupidudel Rakveres, naiste tantsupeol Jõgeval ja paljudel teistel üritustel. Kõik piirkonna traditsioonilised ettevõtmised on Anneli korraldada. Anneli annab muusika- ja rahvatantsutunde kohalikus lasteaias, õpetab rahvatantsu naistele ja memmedele, veab eakate klubi „Hämarik“ tegemisi, korraldab piirkonna inimestele igal aastal mitu välisreisi olles ise reisi juht ning osaleb aktiivselt Järvamaa kultuuri nõukoja töös. Samuti lööb Anneli aktiivselt kaasa mittetulundusühingus „Allikaveed“, kirjutades projekte ja taotlusi, et erinevaid ettevõtmisi ellu viia. Pikaajalise kultuuritöötajana on Anneli Karmast saanud tõeline „maa sool“, kes algatab erinevaid ettevõtmisi ja kaasab korraldusprotsessi erinevaid osapooli.

Anneli Karma / aasta kultuurihoidja

Aasta kultuurielu edendaja preemia sai **Anne Toomistu**, kes on Paide Hammerbecki Põhikooli ja Türi Ühisgümnaasiumi muusikaõpetaja. Koorijuhina on Anne Toomistu tegev aastast 1988, tänaseks on Anne üks kvalifitseeritumaid ja kogenumaid koorijuhte – kutsetunnistuse kohaselt VI tase, mis on kõrgeim Eesti Vabariigis.

2019. aasta oli Järvamaa tütarlastekoori 10. sünnipäeva tähistamise aasta. Kooris on lauljaid igast Järvamaa omavalitsusest. Koori 10. sünnipäeva tähistati kolme kontserdiga. Järvamaa tütarlastekoor osales 2019. aasta üldlaulupeol „Minu arm“ valiklastekooride kategoorias, Anne juhataja on olnud Järvamaa laulu- ja tantsupidudel nii lastekooride kui ühendkooride laulud ligikaudu 30 aastat.

Anne panustab aega ka vokaalansamblite juhendamisse. 2019. aastal oli Anne korraldada Järvamaa koolinoorte vokaalansamblite konkurssi. Aastaid on Anne Toomistu juhendatavad solistid võtnud osa Järvamaa laste ja noorte lauluvõistlusest „Laulukaar“. Tema õpilased on saavutanud väga häid tulemusi. Anne oskab motiveerida õpilasi laulmisega tegelema ning seeläbi on nii mõnigi noor inimene leidnud endale erialase tegevuse.

Anne Toomistu/ kultuurielu edendaja

2020

Foto Helje Mets

Naisrahvatantsurühm "Alleaa" / parim kollektiiv

Tantsurühm on läbi oma tegevuse rikastanud nii Koeru piirkonna, Järva valla, kui ka Järvamaa kultuurielu, ning tutvustanud Eesti rahvakultuuri laiemalt. Kollektiiv loodi üle 40 aasta tagasi. Läbi aastate on hoitud ja arendatud kunstilist taset. Alleaa rikkalikus repertuaaris on nii folkloorseid kui ka autoritantsu.

2016. aastast juhendab tantsurühma noor ja lootustandev tantsuõpetaja ja -looja Birgit Mets. Tantsurühm on uuenenud, noorenenud, täis teotahet ja väga heas vormis, alati valmis pingutama parima tulemuse nimel. Möödunud aasta suurimaks õnnestumiseks võib pidada osalemist XX üldtantsupeol „Minu arm“. Igal aastal on esinenud Järvamaa laulu- ja tantsupidudel. 2019. aastal tantsis Alleaa koos Järvamaa naisrühmadega Birgit Metsa loodud tantsu „Maa“. Samuti on olulised esinemised Koeru laulu- ja tantsupidudel, II Eesti Naiste tantsupeol. 2018. aastal osales rühm Koeru Keskkooli ülekoolilise tantsuetenduse „Lumivalgeke“ loomisel ja etendamisel. Aastal 2020 on Birgit Järvamaa tantsupeo „Hingesugulane“ üks naisrühmade liigijuhte.

Tiiu Saarist / aasta kultuurihoidja

2021

1994. aastal tekkis Tiiu Saarstil huvi otsida üles kunagised paidelased ja jäädvustada helilindile nende mälestusi kodulinnast ja kõige põnevamad lood said maalikunstnik Ants Viidalepaga. 2021. aasta jaanuaris Ants Viidalepa 100. sünniaastapäeval ilmus Tiiu Saaristi poolt koostatud raamat „Viidalepa vested“. Tiiu Saarstil kulus aega raamatu koostamiseks viis aastat.

Viidalepa vested on tõeline ajalooõpik – elu Paides 1930ndatel läbi Viidalepa meenutuste. Saame esmakordselt teada, millest sai inspiratsiooni Viidalepa elutööks nimetatud maal „Paide laadad“. Tiiu huvi Järvamaa ajaloo ja kultuuri vastu on äärmiselt suur. Ta on ise märkinud, et tal on salvestatud paarikümne Järvamaaga seotud inimese põnevad lood, mida tulevikus raamatuks kirjutada. Täna Paide muusika- ja teatrimaja kultuuri teabetoa perenaisena arhiveerib Tiiu Saarist Järvamaa kultuuritegemisi. Tema üheks südamelähedasemaks teemaks on Järvamaa laulu- ja tantsupeod, mis samuti ootavad aega, et raamatuks vormistada.

Ründo Mülts kui tulihingeline järvakas on aidanud väga palju kaasa Järvamaa ajaloo, identiteedi ja järvakaks olemise väärtustamisele. Aastate jooksul on ta kirjutanud palju ajalooartikleid, andnud välja mitu raamatut, korraldanud suuri kogumiskampaaniaid ja näitusi, ajaloolisi ülevaateid, imelisi reisirännakuid, põnevaid koolitusi ning vabariigi tasemel ajalookonverentse, algatanud Järvamaa Muuseumi Sõprade Seltsi asutamise, korraldanud Järvamaa kodu-uurimiskonverentsi, muuseumiöid, Jüri-väge jpm.

Möödunud aasta tegemiste hulka kuuluvad Ründol 13. juunil Kalju Lepiku 100. juubeliaasta avamine Paide vallimäel ning 3. oktoobril Koerus toimunud Kalju Lepikule pühendatud kultuuriloopäev ja konverents.

Ründo Mülts on lugupeetud ja arvestatav oma valdkonna spetsialist vabariigis ja oodatud koostööpartner maakonnas. Ta on läbi oma tegevuse rikastanud nii Päinurme, Järva valla, Järvamaa kui ka Eesti kultuurielu ning tutvustanud Eesti rahvakultuuri ja ajalugu laiemalt.

Ründo ise on öelnud: „Vanemad on suunanud mind rahvuskultuuri austamise vaimus. Olen kasvanud kolmandat põlve õpetajate peres, kus peeti väga lugu kohalikest traditsioonidest ning tegemistest, mis on kindlasti aidanud kaasa kodupaigaloolise vaatevälja väärtustamisele.“

Ründo Mülts /
kultuurielu edendaja

Koeru Segakoor/ parim kollektiiv

Koeru segakoor on läbi oma tegevuse rikastanud nii Koeru piirkonna, Järva valla kui ka Järvamaa kultuurielu ning tutvustanud Eesti rahvakultuuri ja koorilaulu laiemalt.

1890. aastal kutsusid vennad Tuglased kokku segakoori, seda aastat peame Koeru segakoori sünniaastaks. Koeru koor on osalenud kõikidel laulupidudel aegade algusest. 53 viimast aastat aastast 1969 on Koerus koorilaulu õpetanud muusikaõpetaja ja dirigent, Koeru valla aukodanik Aino Linnas. Koori eesmärgiks on segakoorilaulu säilitamine ja edendamine.

25. jaanuaril 2020 tähistas Koeru segakoor oma 130. sünnipäeva.

Väärika vanusega Koeru segakoor kannab enesega elu- ja laulurõõmu, on Eesti Segakooride Liidu liige. Üldlaulupidu, Vaba Rahva Laul, Järva Jõulufolk, Järvamaa laulu- ja tantsupidu, segakooride liidu laulupäev, Koeru laulu- ja tantsupidu, Kabala laulupidu, Järvamaa kooride päev Järvako – Koeru segakoor on alati kohal ja laulab! Lisaks veel esinemised Koeru kultuurimajas, kirikus ja hooldekeskus, need on alati oodatud ja armastusega vastu võetud.

Järvamaa kultuuriruum, tema vaim või hingus on avar ja sügav. Ta on meie juurtes ja poorides, meie sees ja ümber. Tema algamisest ei tea me just palju, tema enda aga oleme otsekui emapiimaga enese osaks saanud. See pärand ja vara on esmapilgul adumatu, samas suunab meie tegemisi, ilma et seda enesele teadvustaksime.

Tal on hulganisti tasandeid, see ruum on kes-teab-kui mitmemõõteline.

Ta on läbi meie inimeste loodud. Suure panuse selle Miski loomisse on andnud need inimesed, kellest on juttu selles raamatus, kes on siia saanud kirja, kes on oma nimele kaasa andnud ka mõne oma mõtte. Need persoonid on olnud loojad, keda Järvamaa rahvas on esile tõstnud möödunud viie-teistkümnepäevase aasta jooksul. Ja sellel kuldaväärt loomise tööle ei ole lõppu – ühed lähevad praegu ees, ja üha uued loojahinged tulevad juurde. Nende nimed, näod, mõtted ja teod saavad järgnevatel aastatel jooksul kujundama seda Miski, mida me nimetame Järvamaa kultuuripildiks. Ja saavad võib-olla hoopis mõnel teisel kujul jäädvustatud Järvamaa kultuurilukku.

Lili Välimäe

Anton Hansen Tammsaare muuseumi maadel Vargamäel asub Järvamaa kultuurihis, kuhu igal kevadel aastatel 1992-2021 on istutanud omanimelised puud Järvamaa kultuuripreemiade laureaadid. Kultuurihis on saanud täis ja hiie kirjamustriks on saanud Järvamaa parimad, kelle looming, loomingulisus ja töö on meid puudutanud.

Eva Linno

